

[Poul H. Møller]

Den økonomiske krise, som har ramt store dele af verden, har givet mange ulykkelige følger, men den mest markante og mest ulykkelige er vel den store arbejdsløshed, som også vort samfund nu i nogle år har været ramt af. Når vi her i vinter i enkelte uger har kunnet registrere et ledighedstal på omkring 270.000, må det i sig selv mane til en næsten uindskrænket indsats for at bringe et så forfærdende tal ned. Ja, målet må naturligvis være at frembringe job til alle, der kan og vil arbejde.

Den mand eller kvinde, som pludselig mister sit job, forstår ikke, at samfundet ikke længere har brug for netop deres indsats, og for de unge, der netop har afsluttet en kortere eller længere uddannelse, eller som måske endda kommer lige fra skolen og så blot må stille sig op bagest i køen af arbejdsledige, kan dette virke direkte ødelæggende. Derfor vil vel nok de fleste her i dette høje ting være enige om, at dette onde må bekæmpes med alle til rådighed stående midler.

Det må erkendes, at problemerne er enorme, og de er det ikke mindst, fordi der hvert år kommer nye ungdomsårgange til, hvoraf kun en lille del har sikret sig en uddannelsesplads eller har fået et jobtilbud. Mange virksomheder, både store og små, ligger for tiden underdrejet og håber på at ride stormen af, men de er ofte så svagt befæstede, at de ikke magter at give beskæftigelse til flere.

Regeringen har tidligere fremsat forslag, som skulle vende denne udvikling, men det må nok erkendes, at effekten hidtil ikke har været den ønskede. De to lovforslag, nr. L 216 og L 221 om jobskabelse og om arbejdstilbud – ja, vel også nr. L 217 og L 218 – er led i nye forsøg på bekæmpelse af arbejdsløsheden og må naturligvis derfor behandles særdeles seriøst.

Det må erkendes, at netop lovforslaget om jobskabelsen, som vi tager først, er et forslag, som kristeligt folkeparti har nogen tvivl om effekten af. Vi har indgående drøftet forslaget i vor gruppe, men vi står stadig noget spørgende over for dette forslag, ikke negativt, men spørgende. Der er noget, som virker abstrakt, noget usikkert, meget, som er uoverskueligt, hvad arbejdsministeren selv i sine bemærkninger til forslaget ikke lægger skjul på.

I modsætning til jobtilbudsordningen, som vi tidligere har virket med, er jobskabelses-

ordningen en helt ny ting med megen uklarhed over sig. Jeg skal ikke gå i mange detaljer her, men blot nævne enkelte, f.eks. spørgsmålet om, hvad der menes med »arbejde af samfundsmæssig værdi, som ellers ikke ville blive udført«. Jeg må erkende, at når man er så langt nede i talerrækken, som jeg er, så bliver det ofte gentagelser, men det er måske bemærkelsesværdigt, at så mange ordførere er stoppet op ved netop dette udtryk. Det tyder på, at der er noget, vi på en særlig måde skal kigge på under udvalgsarbejdet. Vi kunne jo nok her fra kristeligt folkeparti nævne nogle eksempler, men spørgsmålet er: hvor går afgrænsningen inden for dette? Hvordan undgås en konkurrenceforvridning med disse 30 kr. i tilskud, og hvorledes kontrolleres, at ingen laver fiduser hermed ved at afskedige fuldt lønnede medarbejdere, f.eks. i sæsonbetonede virksomheder, for derefter at antage disse 30 kr.s medarbejdere? Flere punkter kunne nævnes her, men disse og andre ting bliver der formentlig god lejlighed til at drøfte i udvalget under det formentlig meget indgående arbejde, som forestår.

Lovforslag nr. L 221 om arbejdstilbud finder vi ligesom mere realistisk. Det hedder i bemærkningerne til forslaget, at hovedformålet er dels at genoptræne og vedligeholde de lediges arbejdsevne ved at give de langtidsledige et arbejdstilbud på en normal arbejdsplads, dels at udvide den samlede beskæftigelse i samfundet, og dette sigte kan vi sikkert alle tilslutte os.

Her er jo i særlig grad tænkt på de unge under 25 år. Vi mener, det er særdeles vigtigt netop at nå denne aldersgruppe, som jeg også nævnedes det før i omtalen af lovforslag nr. L 216 om jobskabelse. Den såkaldte 26 ugers regel er her annulleret, og ifølge § 1, stk. 2, har alle under 25 år krav på et arbejdstilbud efter 1 års ledighed. Også her yder staten et tilskud på 30 kr. i timen i en periode på 9 måneder, og dette skulle vel i og for sig være et incitament for det private arbejdsmarked til at give unge langtidsledige et arbejdstilbud. Også stat og kommune skal i videst muligt omfang medvirke til, at så mange unge som overhovedet muligt kommer i gang i en periode.

Det må erkendes, at også her råder en ret stor usikkerhedsfaktor. De tal, som er nævnt i bemærkningerne om forventede flere ar-